

Ministerie van Economische Zaken

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

**Directoraat-generaal voor
Energie en Telecom**
Directie Energiemarkt

Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC Den Haag
T 070 379 8911 (algemeen)
www.ez.nl

Behandeld door
dhr. ing. M. Mezger
T 070 379 7999
F 070 379 6358
m.mezger@minez.nl

Ons kenmerk
ET/EM / 9149203

Uw kenmerk

Informatiekopie aan

Bijlage(n)

Datum **27 AUG 2009**

Betreft **Mijnbouwmilieuvergunning Platform F3-FA**

Ontwerp-Besluit:

Besluit van de Minister van Economische Zaken

1. Onderwerp van de aanvraag

Op 25-03-2009 is een aanvraag ontvangen van Venture Production Nederland B.V., namens Venture F3 B.V., kantoor houdende aan de Kruisweg 795, te Hoofddorp, om een vergunning ingevolge artikel 40 van de Mijnbouwwet (Mijnbouwmilieuvergunning), voor het oprichten of in stand houden van een mijnbouwinstallatie ten behoeve van het winnen van aardgas.

De vergunningaanvraag betreft de mijnbouwinstallatie, genaamd **Platform F3-FA**, op de locatie met de geografische coördinaten 54° 59' 10.0" NB en 04° 54' 4.6" OL (ED 50), in blok F3 van het Nederlandse deel van het continentaal plat.

Tegelijk met de vergunningaanvraag is ingediend een milieueffectrapport (MER): "Gaswinning F3-FA".

De aanvraag heeft tevens betrekking op het oprichten en (tijdelijk) in stand houden van een mijnbouwinstallatie (hefeiland) voor het uitvoeren van boringen op de locatie.

Op grond van artikel 40 van de Mijnbouwwet is voor het oprichten of in stand houden van een mijnbouwwerk een mijnbouwmilieuvergunning vereist. De Minister van Economische Zaken is bevoegd te beslissen op deze aanvraag.

Op grond van het Besluit milieueffectrapportage 1994, zoals gewijzigd bij Besluit van 7 mei 1999, Stb. 224, is het opstellen van een milieueffectrapport (MER) in dit geval verplicht.

Het winnen van aardolie of aardgas (activiteit categorie C17.2) is m.e.r.-plichtig in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gewonnen hoeveelheid van:

1. meer dan 500 ton aardolie per dag, of
2. meer dan 500.000 m³ aardgas per dag.

2. Adviseurs op grond van de Mijnbouwregeling

- Hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat Noordzee;
- De inspecteur-generaal der mijnen (IGM) (Staatstoezicht op de mijnen);

3. Procedures

Aangezien sprake is van een m.e.r.-plichtige activiteit zijn de procedures op grond van hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer doorlopen.

- Ontvangst Startnotitie/MER 07-05-2008
- Ontvangstbevestiging aan initiatiefnemer (Venture) 20-05-2008
- Verzending Startnotities/MER aan (wettelijk) adviseurs/belanghebbenden:
- Publicatie "Kennisgeving" Startnotitie 28-05-2008
(Staatscourant, Volkskrant)
- Terinzagelegging/Inspraakperiode m.b.t. Startnotitie 29-05-2008 t/m 10-07-2008
(Informatiecentrum DiCo)
- Ontvangst inspraakreacties/adviezen m.b.t. Richtlijnen:
 Insprekers: - RWS Noordzee.
 - Bundesamt für Naturschutz
- Verzenden inspraakreacties/adviezen via e-mail (aan Ciemer, Venture, SodM)
- Locatiebezoek bij Ciemer te Utrecht nvt
- Overleg Ciemer m.b.t. concept-richtlijnenadvies nvt
- Ontvangst Richtlijnen-advies Ciemer 14-07-2008
- Vaststelling Richtlijnen MER 16-07-2008
- Verzending Richtlijnen MER aan initiatiefnemer, (wettelijk) adviseurs,
 belanghebbenden, insprekers 17-07-2008
- Ontvangst MER/vergunningaanvraag 25-03-2009
- Ontvangstbevestiging MER 30-03-2009
- Aanvaarding MER 07-08-2009
- Verzending MER aan (wettelijk) adviseurs/belanghebbenden: 16-04-2009
- Publicatie "Kennisgeving" MER 22-04-2009
(Staatscourant, Volkskrant)
- T.i.l./Inspraak MER/vergunningaanvraag 23-04-2009 t/m 04-06-2009
(Infomatiecentrum DiCo)
- Ontvangst inspraakreactie: - Bundesamt für Naturschutz 05-06-2009
- Verzenden inspraakreacties/adviezen (e-mail Ciemer, Venture, SodM)
- Ontvangst Concept-Toetsingsadvies Ciemer 11-06-2009
- Bespreking Ontvangst Concept-Toetsingsadvies Ciemer nvt
- Ontvangst Toetsingsadvies Ciemer (positief) 18-06-2009

Op grond van artikel 40 van het Mijnbouwwet is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing op het tot stand komen van het besluit omtrent de verlening van de vergunning.

4. Inspraakreacties/Adviezen m.b.t. tot vergunningaanvraag en MER

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft, op 18-06-2009, een positief "Toetsingsadvies" uitgebracht.

De door het Bundesamt für Naturschutz (Duitsland) ten aanzien van het MER ingediende inspraakreactie is door de Ciemer bij de opstellen van het "Toetsingsadvies" betrokken.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer) is van oordeel dat de essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER) om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven bij de besluitvorming.

In het "Toetsingsadvies" van de Ciemer is een drietal detailadviezen opgenomen:

- de Ciemer wijst op bestaande leemten in kennis omtrent onderwatergeluid en de mogelijke gevolgen daarvan op o.a. zeezoogdieren en adviseert het bevoegde gezag deze informatie bij de besluitvorming te betrekken;
- de Ciemer adviseert om het onderwatergeluid, de aanwezigheid en het gedrag van zeezoogdieren te monitoren voorafgaand, tijdens en na afloop van het heien van de conductor;
- de Ciemer adviseert om bij de besluitvorming de BBT-maatregelen MPPE en stoomstrippen als mma-alternatieven te beschouwen.

Door de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Noordzee is geen advies uitgebracht.

Door de inspecteur-generaal der mijnen (Staatstoezicht op de mijnen) is advies uitgebracht ten aanzien van de aan de ontwerpbeschikking te verbinden voorschriften.

6. Overwegingen t.a.v. ingediende adviezen/aanvullende informatie.

Het oordeel van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Ciemer), dat de essentiële informatie in het MER aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming, wordt onderschreven.

Ten aanzien van de door de Ciemer in het "Toetsingsadvies" opgenomen detailadviezen merk ik het volgende op:

- De constatering dat er sprake is van leemte in kennis omtrent onderwatergeluid en de mogelijke gevolgen daarvan op o.a. zeezoogdieren wordt onderschreven.
- Het monitoren van het onderwatergeluid, de aanwezigheid en het gedrag van zeezoogdieren voorafgaand, tijdens en na afloop van het heien (conductorbuis) acht ik van belang.
- het als mma-alternatieven beschouwen van de BBT-maatregelen MPPE en Stoom-strippen heeft geresulteerd in een nadere afweging van toepassing van deze technieken in vergelijking met de door Venture voorgestane technieken.

Op 17-08-2009 is een brief ontvangen van Venture Production Nederland B.V. (hierna Venture), geregistreerd onder nummer 9143346, waarin een reactie wordt verwoord op het "Toetsingsadvies" en de ontvangen "Inspraakreactie/Zienswijze". Venture heeft verzocht deze brief te beschouwen als addendum bij de vergunningaanvraag. Dit verzoek is gehonoreerd.

In de brief is Venture expliciet ingegaan op de mitigerende maatregelen die zullen worden toegepast, zowel ten aanzien van onderwatergeluid als ook ten aanzien van het gebruik en de verwerking van boorspoeling en boorgruis. Venture merkt ten aanzien van de periode waarin de boring (inclusief de daarbij behorende activiteit van het heien van de conductor) zal plaatsvinden het volgende op.

In dat in de periode waarin de boring nu wordt voorzien (augustus/ september 2010) de dichtheid van bruinvissen in het gebied lager is dan in de lente en tevens is dan de periode van de geboorte van jonge bruinvissen (mei/juni) al enige tijd voorbij is.

Venture concludeert dat de gevolgen van het heien van de conductor beperkt zullen zijn tot een tijdelijke afname van met aantal zeezoogdieren in het gebied met een straal van 16 km rond de platformlocatie.

Ten aanzien van het mogelijke gebruik van trilmechanismen voor het inbrengen van de conductor, merkt Venture op dat dit geen bewezen offshore techniek is. Venture wil, voor het plaatsen van één conductor, geen enkel risico nemen. Hierbij speelt ook een rol dat de conductor geplaatst wordt naast de "suction piles" van het platform.

Ten aanzien van het gebruik van "pingers" wijst Venture op de nadelen die, zoals in het MER is beschreven, hieraan zijn verbonden. Vanwege deze nadelen is het gebruik van "pingers" niet in het voorkeursalternatief opgenomen.

Opmerkingen/overwegingen met betrekking tot het addendum.

- De door Venture voorgestelde mitigerende maatregelen, zoals het toepassen van de "slow start methode" en de inzet van een waarnemer met bevoegdheid tot het stilzetten van de heiwerkzaamheden acht ik, gezien de relatief korte duur van de heiwerkzaamheden (voor slechts één conductor gaat het om slechts enkele uren) een goede oplossing. Het voornemen om bij het heien een zo laag mogelijke slagkracht te hanteren is van belang.

- Voor het verminderen/verkleinen van de kennisleemte op het gebied van het fenomeen onderwatergeluid is nadere studie in breder verband vereist.

De noodzaak van nadere studie is niet direct te koppelen aan alleen het plaatsen van platform F3-FA en kan redelijkerwijs ook niet verlangd worden.

- De bereidheid van Venture om, in samenwerking met de brancheorganisatie (NOGEPA) in werkgroepverband actief mee te werken aan het vergaren van informatie acht ik wel van belang voor het verminderen van leemte in kennis in de toekomst.

De verklaring van Venture dat, mocht de werkgroep tot aanbevelingen met betrekking tot verdergaande maatregelen bij het uitvoeren van heiwerkzaamheden komen, deze door Venture zullen worden doorgevoerd acht ik passend.

Op basis van deze nadere afweging ben ik van oordeel dat het door Venture in het MER beschreven en in de vergunningaanvraag vastgelegde uitvoeringsalternatief als BBT kan worden aangemerkt.

Het advies van de inspecteur-generaal der mijnen (Staatstoezicht op de mijnen) ten aanzien van de aan de vergunning te verbinden voorschriften is integraal overgenomen.

7. Beoordeling van de aanvraag

De aanvraag is getoetst aan het belang van de bescherming van het milieu. Van belang hierbij zijn het, op 02-06-1995 tussen de NOGEPa en de Ministers van Economische Zaken (EZ), Verkeer en Waterstaat (V&W) en Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), afgesloten milieuconvenant en de op basis daarvan door de maatschappij op te stellen bedrijfsmilieuplannen (BMP). Jaarlijks wordt de voortgang van de realisatie van de in het BMP beschreven maatregelen aan de bij het convenant betrokken overheden gerapporteerd.

Van toepassing is de Mijnbouwregeling, waarin o.a. in paragraaf 9.1 normen voor de lozing en registratie van oliehoudende mengsels zijn gesteld en in paragraaf 9.2 regels zijn gesteld aan het gebruik en de lozing van chemicaliën op zee.

In afdeling 8.2 is geregeld dat voorafgaand aan de boring een gedetailleerd werkprogramma voor het aanleggen van het boorgat wordt ingediend, dat de voortgang van de boring dagelijks ter kennis van de inspecteur-generaal der mijnen wordt gebracht en dat de boring wordt afgesloten met een eindrapport.

Het Ministerie van Economische Zaken en de Nederlandse Olie en Gas Exploratie en Productie Associatie (NOGEPa) hebben op 11-06-1996 een Meerjarenafspraak over verbetering van de energie-efficiency gesloten.

Op 01-07-2008 is een 3e Meerjarenafspraak ondertekend.

Uit de aanvraag blijkt dat op verantwoorde wijze wordt omgegaan met de belangen van het milieu.

Boren:

In de vergunningaanvraag is ook aandacht besteed aan de activiteit "boren". Ten aanzien van deze activiteit zijn echter geen voorschriften aan de onderhavige vergunning verbonden.

Voor werkzaamheden met mobiele installaties (zoals boren) gelden de bepalingen zoals vastgelegd in het Besluit algemene regels milieu mijnbouw" (Staatsblad 2008 nr. 125) dat op 01-07-2008, van kracht is geworden.

Conclusie

Ik kom tot de conclusie dat verlening van de vergunning onder de hierna genoemde voorwaarden niet in strijd is met het belang van de bescherming van het milieu.

8. Beschikking

Gelet op artikel 40, lid 2, van de Mijnbouwwet besluit ik:

Gelet op artikel 40 van de Mijnbouwwet besluit ik:

- I. Vergunning te verlenen voor het oprichten en in werking hebben van de mijnbouwinstallatie: **Platform F3-FA**;
- II. De aanvraag en de beschrijving van de mijnbouwinstallatie, alsmede het op 17-08-2009 ontvangen addendum, maken onderdeel uit van de vergunning;
- III. Aan de vergunning de volgende voorschriften te verbinden:

VOORSCHRIFTEN

A. Algemeen

1. de mijnbouwinstallatie wordt schoon gehouden en verkeert steeds in goede staat van onderhoud; de mijnbouwinstallatie wordt vrijgehouden van voor de werking van de installatie onnodig materiaal;
2. de buitenverlichting op de installatie blijft ter bescherming van het milieu beperkt tot het niveau dat noodzakelijk is voor het verrichten van de nodige werkzaamheden of ter voorkoming van gevaar; de lampen van de buitenverlichting branden uitsluitend voor zover dat voor het verrichten van werkzaamheden of in verband met de veiligheid noodzakelijk is;
3. doeltreffende maatregelen zijn genomen om laad- en loswerkzaamheden lekvrij te doen geschieden; op plaatsen waar laad- en loswerkzaamheden worden verricht zijn zodanige voorzieningen getroffen of maatregelen genomen dat het weglekken van stoffen door opvang of anderszins wordt voorkomen;
4. zodanige voorzieningen zijn getroffen dat de installatie, indien nodig, veilig (bijv. m.b.v. een noodstroomvoorziening, een drukontlastingsvoorziening) en op milieuverantwoorde wijze uit bedrijf genomen kan worden;
5. in het bedrijfsmilieuplan (BMP) opgenomen zekere maatregelen ter verbetering van het milieu voor zover betrekking hebbend op deze mijnbouwinstallatie worden dienovereenkomstig uitgevoerd;

B. Lucht

1. de vergunninghoudster neemt maatregelen om de uitworp van milieu verontreinigende of schadelijke stoffen zoveel mogelijk te beperken;

2. de gasmotoren voor de aandrijving van een elektrische generator, met uitzondering van een noodstroomgenerator worden zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, terug gerekend op ISO-luchtcondities en betrokken op de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstof niet meer bedraagt dan 140 g/GJ vermenigvuldigd met een dertigste van het motorrendement;
3. de gasturbine wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, terug gerekend op ISO-luchtcondities en betrokken op de warmte-inhoud van de toegevoerde brandstof niet meer bedraagt dan 45 g/GJ;
4. de concentratie stikstofoxiden als onder B2 en B3 genoemd wordt zo spoedig mogelijk door een afzonderlijke meting bepaald en vervolgens iedere keer na afloop van een periode van drie jaar; voor de meting is de REGELING MEETMETHODEN EMISSIE-EISEN STOOKINSTALLATIES MILIEUBEHEER B van toepassing;
5. de OVC wordt zodanig gebruikt dat de uitworp van stikstofoxiden met het rookgas, terug gerekend op ISO-luchtcondities en bij 3% zuurstof niet meer bedraagt dan 150 mg/m³; als correctiefactor voor de emissieconcentratie geldt de verhouding tussen de onderste verbrandingswarmte van het gebruikte gas (in MJ/kg) en de standaardverbrandingswarmte van aardgas van 38 MJ/kg;
6. de concentratie stikstofoxiden als onder B5 genoemd wordt zo spoedig mogelijk door een afzonderlijke meting bepaald; voor de meting is de REGELING MEETMETHODEN EMISSIE-EISEN STOOKINSTALLATIES MILIEUBEHEER B van toepassing;
7. de installatie voldoet aan het gestelde in de NeR Bijzondere Regeling 3.3E11 Installaties ten behoeve van de aardgas- en aardoliewinning:
 - het gebruik van purge-gas wordt door technische maatregelen tot een minimum beperkt;
 - voor het starten van turbines en motoren wordt geen startgas gebruikt;
 - gassen die vrijkomen bij het testen van putten worden nuttig gebruikt. Indien dit niet mogelijk is worden de afgassen middels een (tijdelijke) fakkel verbrand. De fakkel is ontworpen met het oog op optimale afgasverbranding met een minimum rendement van 99%;
 - de keuze voor bepaalde typen afsluiters, flenzen en andere appendages wordt afgestemd op minimale lekverliezen;
8. de continue en incidentele emissies beschreven in de aanvraag worden geregistreerd in een meet- en registratiesysteem;

9. CFK-installaties worden onderhouden in lijn met het Besluit ozonlaagafbrekende stoffen Wms 2003; installaties die gefluoreerde broeikasgassen volgens EG-verordening 842/2006 bevatten, voldoen aan het Besluit gefluoreerde broeikasgassen milieubeheer;
 10. indien zich een ongewoon voorval voordoet of heeft voorgedaan, waardoor nadelige gevolgen voor het milieu zijn ontstaan of dreigen te ontstaan, worden onmiddellijk de maatregelen genomen die redelijkerwijs kunnen worden verlangd, om de gevolgen van die gebeurtenis te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken. Het voorval wordt zo spoedig mogelijk telefonisch aan de Inspecteur Generaal der Mijnen gemeld en binnen 24 uur per telefax bevestigd;
 11. gassen die vrijkomen bij het testen van putten worden, gedurende een zo kort mogelijke periode en zoveel mogelijk tussen 07.00 uur en 19.00 uur middels een fakkel verbrand; de fakkel is ontworpen met het oog op optimale afgasverbranding met een minimum rendement van 99%; minimaal 48 uur voorafgaand aan het affakkelen wordt een testprogramma ingediend bij de inspecteur-generaal der mijnen, waarin aandacht wordt besteed aan:
 - duur van de test,
 - tijdstip waarop het fakkelen plaats zal vinden,
 - maatregelen ter voorkoming van vogelsterftede inspecteur-generaal der mijnen kan nadere eisen stellen aan het affakkelen ter bescherming van het milieu;
- C. Afvalstoffen/gevaarlijke stoffen**
1. de vergunninghoudster neemt maatregelen om het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk te voorkomen;
 2. afvalstoffen zijn in goed gesloten, niet lekkend, tegen weersinvloeden bestendig en zonodig geuroverlast voorkomend verpakkingsmateriaal verpakt en worden zo spoedig mogelijk afgevoerd;
 3. de vergunninghoudster houdt een register bij waarin, onder vermelding van de datum van afvoer, nauwkeurig aantekening wordt gehouden van de soort en hoeveelheden van de van de inrichting afgevoerde afvalstoffen;
 4. opslag van maximaal 10 ton gasvormige, vloeibare of vaste, verpakte gevaarlijke stoffen, die volgens het ADR zijn ingedeeld in de klassen 2, 3,

5.1, 6.1, 8 en 9, vindt plaats volgens "Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen 15, Opslag van verpakte gevaarlijke stoffen" (uitgave 28 juni 2005):

- opslag van vloeibare en vaste stoffen, die volgens het ADR zijn ingedeeld in de klassen 3, 5.1, 6.1, 8 en 9, vindt plaats conform hoofdstuk 3; afwijking van voorschrift 3.2.1.4 is toegestaan, mits de (noodzaak van) aanwezigheid van aanvullende voorzieningen op het gebied van brandwerendheid of branddetectie, aantoonbaar is geëvalueerd;
- opslag van gasflessen, spuitbussen en gaspatronen vindt plaats conform de hoofdstukken 6 en 7;

D. Geluid

1. de mijnbouwinstallatie wordt zodanig in bedrijf gehouden en onderhouden dat de geluidsemisatie tot een minimum wordt beperkt;

E. Energie

1. bij het in werking hebben van de inrichting wordt voortdurend gezorgd voor een zo hoog mogelijke energie-efficiency;
2. de vergunninghoudster voldoet aan afspraken die in de tussen het Ministerie van Economische Zaken en de NOGEPA gesloten Meerjarenafpraak (MJA) met de mijnbouwindustrie zijn vastgelegd;
3. na beëindiging, door de vergunninghoudster, van de Meerjarenafpraak (MJA) meldt de vergunninghoudster dit binnen 3 maanden aan het bevoegd gezag, met opgaaf van redenen van beëindiging van de Meerjarenafpraak.

De Minister van Economische Zaken,
namens deze:

mw. mr. Y. Peters
MT-lid Directie Energiemarkt